

KAPANIŞ BİLDİRİSİ:

Sermaye İktidarları Enerji Sorununa Kalıcı Çözüm Getiremez

Çağımızda tüm dünya ülkeleri arasında kalkınmış diye ayrılabilenleri sanayileşmiş ülkelerdir. Sanayileşmenin temel öğelerinden birisinin de elektrik enerjisi olduğu tartışmasız kabul edilen bir gerçektir. Gerek sanayinin gerekse halkın tüketim ihtiyacının tam olarak karşılanması ve tüketilen enerjinin miktarı, kalkınmışlığın en geçerli göstergelerinden sayılmaktadır.

Bugün ülkemizde üretilen elektrik enerjisi, tüketim talebini ucuz, bol ve güvenilir bir biçimde karşılamaktan çok uzaktır, üretimin yetersizliği ve kalitesizliği halkın günlük yaşamında sık sık beliren kısıntılarla somutlaşmıştır. Kısıntılar sanayi üretiminin düşmesine, kararlılığa ve elektrikle çalışan

çeşitli cihazların durmasına, bozulmasına neden olmaktadır. Bu durum, ülkenin ekonomisine ve politikasına egemen güçlerin ülke gerçekleriyle bağdaşmayan tercihlerinin enerji alanına yansımalarıdır.

Toplum yaşantısının tüm alanları için geçerli ve doğru bir politika, ülke gerçeklerinden kaynaklanır. Geri kalmış ülkelerin emperyalizm olgusunu boşlayarak, emperyalist-kapitalist devletlerin yöntemleriyle kalkınma girişimleri de yine çağımızın geçersizliği bilinen yöntemleri arasındadır. Bu tür bağımlılık ilişkileri, geri kalmış ülkelerin yalnız egemen güçlerine yaramakta, geniş halk kitlelerinin uygar bir düzeye erişmesini engellemektedir. Enerji politikasının doğruluğundan da, bu nedenle, genel politikanın ülke çıkarları ile sağladığı uyum ölçüsünde söz edilebilir.

Kongremiz, ülke çıkarlarına ve halkımızın ihtiyacına cevap verebilecek doğru bir elektrik enerjisi politikasını en genel çizgileriyle şöyle belirler:

- Elektrik enerjisi üretimi, ülkede varolan su ve linyit kaynaklarından öncelikle ve tümüyle yararlanma ilkesi üzerinde temellendirilmelidir. Bu, üretim maliyetini ve dış kaynaklara bağımlılığı artıran fuel-oil santrallerinden vazgeçmeyi ve özel sektör içindeki linyit yataklarını devletleştirmeyi gerektirir. Bugün için lüks olan atom santralleri de yerli kaynaklar sonuna dek tüketildikten sonraki dönem için düşünülebilir. Ancak bu konudaki teknolojik gelişmeleri izleyip özümseyecek teknik kadroların yetiştirilmeleri amacıyla laboratuvar nitelikli üretim birimleri kurulması gereklidir.

- Elektrik enerji üretimi, iletimi ve dağıtımını arasındaki bütünsellik göz önüne alınarak, bu alandaki devlet kurumlarının yetki ve sorumlulukları net bir biçimde tanımlanmalı; enerjinin bu niteliği göz önüne alınarak sanayi yatırımlarının Türkiye'nin bütün bölgelerine yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

- Enerji alanındaki yatırımların gecikme nedenleri arasında, ağır elektroteknik malların ve elektronik cihazların dışardan karşılanması zorunlu gelmektedir. Her türlü elektroteknik ve elektronik malların yurt içinde devlet eliyle üretilmesi ivedi planlanmalıdır.

- Yatırımlarda karşılaşılan güçlüklerden biri de dış finansman sağlayabilmektir. Dış finansmana sürekli ihtiyaç duyan bir ülkenin, geometrik hızla artan yatırımları bu yolla karşılaması olanaksızdır, ilk adımda, ileri sürdüğü koşullarla politik denetim sağlayabilen Dünya Bankası gibi kreditor kuruluşlarla ilişkiler kesilmelidir. Ayrıca özel sektöre enerji alanında yatırım yapmak yetkisi hiçbir biçimde verilmemeli, mevcut imtiyazlı şirketler devletleştirilmeden, finansman sorununu çözmek üzere devlet olanaklarının geliştirilmesi yolları aranmalıdır.

- Enerji ajansının ülkemiz zararına işleyecek bir kuruluş olduğu bütün yönleriyle bilinmektedir. Ancak enerji ajansına kesin üyeliğimiz konusunda resmi açıklama yapılmamıştır. Kamuoyunun bilgisi dışında kalan bu konudaki girişimler durdurulmalı, enerji ajansından çıkılmalıdır.

- Enerji sorunu çözümünde devletin belirleyici rolü ortadadır. Bu amaca yönelebilmek için, kamu kesiminde çalışan teknik elemanların istihdam ve ücret sorunları, teknik elemanların talepleri doğrultusunda çözümlenmelidir.

Yıllardır tekrarlanan bu önerilerin, merkezi planlamaya dayalı bir ekonomi politikası uygulanmadıkça, yerine getirilemeyeceği açıktır. En pahalı enerji olmayan enerjidir görüşünden hareket eden iktidarlar, elektrik enerjisi üretiminin yükünü halkın sırtına bindirmişler, üretim maliyetini artıran pahalı çözümlerle kamuoyunu oyalamak yolunu tutmuşlardır, önümüzdeki yıllarda daha da artacak enerji bunalımına, sermaye iktidarlarının kalıcı çözüm getiremeyeceği bilinmelidir.